

Σύναξις Ὑπεραγίας Θεοτόκου τοῦ «Ἄξιόν Ἔστιν» ἐν Ἁγίῳ Ὄρει

Ημ. Εορτής: 11 Ιουνίου

Ἡ ἱερὴ εἰκόνα τῆς Παναγίας τοῦ «Ἄξιόν Ἔστιν» φυλάσσεται στὸ ναὸ τοῦ Πρωτάτου τοῦ Ἁγίου Ὄρους, στὶς Καρυές. Ὁ ναὸς αὐτὸς ἐκτίσθηκε τὸ 843 μ.Χ., ἐμεγάλωσε ἀπὸ τὸν Ὅσιο Ἀθανάσιο τὸν Ἀθωνίτη καὶ ἀγιογραφήθηκε κατὰ τὸν 13^ο αἰῶνα μ.Χ. ἀπὸ τὸν περίφημο ἀγιογράφο Ἐμμανουὴλ Πανσέληνο.

Σύμφωνα μὲ τὴν παράδοση, κάποιος μοναχός, ὁ ὁποῖος ἐζοῦσε κοντὰ στὶς Καρυές μὲ ἕναν νεαρὸ ὑποτακτικό, ἔφυγε ἕνα βράδυ ἀπὸ τὸ κελί, διότι ἔπρεπε νὰ πάει στὴν ἐκκλησία τοῦ Πρωτάτου, γιὰ νὰ συμμετάσχει σὲ μιὰ ἀγρυπνία. Ὅταν ἐνύχτωσε, ὁ δόκιμος, ποὺ ἔμεινε μόνος, ἄκουσε ἀργὰ τὸ βράδυ νὰ κτυποῦν τὴν πόρτα καὶ ἀνοίγοντάς τὴν εἶδε ἕνα γέροντα μοναχό, ποὺ ἐζητοῦσε φιλοξενία. Τὰ μεσάνυχτα ὁ γέροντας καὶ ὁ δόκιμος ἄρχισαν νὰ ψάλλουν μαζὶ τὴν Ἀκολουθία. Μόλις ἔφθασε ἡ ὥρα νὰ ψάλλουν «*Τὴν Τιμιωτέραν*», ὁ γέροντας πρόλαβε τὸ δόκιμο στὸ ψάλσιμό του λέγοντας πρὶς τὸ «*Ἄξιον ἔστιν μακαρίζειν Σε τὴν Θεοτόκον, τὴν ἀειμακάριστον καὶ παναμώμητον καὶ Μητέρα τοῦ Θεοῦ ἡμῶν*». Ὁ νεαρὸς δόκιμος ἄκουσε τὸν ὕμνο αὐτὸ γιὰ πρώτη φορά. Γι' αὐτὸ εἶπε στὸ γέροντα νὰ τοῦ γράψει αὐτὰ τὰ λόγια, γιὰ νὰ ὑμνεῖ τὴν Παναγία. Ὁ γέροντας ἐδέχθηκε καὶ ἔγραψε τὸν ὕμνο ἐπάνω σὲ μιὰ πέτρα, ποὺ ἔγινε μαλακὴ σὰν κερί, καὶ εἶπε στὸ νεαρὸ δόκιμο: «*Ἀπὸ ἐδῶ καὶ πέρα ἔτσι ἐσεῖς καὶ ὅλοι οἱ Ὀρθόδοξοι νὰ ψάλετε αὐτὸν τὸν ὕμνο*». Ὁ γέροντας μοναχός, ἀφοῦ εἶπε πὼς τὸν ἔλεγαν Γαβριήλ, ἐξαφανίσθηκε. Μόλις ἐπέστρεψε ὁ γέροντας μοναχός, ὁ δόκιμος τοῦ ἔδειξε τὴν πέτρα καὶ ἔψαλε τὸν ὕμνο ποὺ εἶχε ἀκούσει. Ὁ γέροντας μὲ τὴ διάκρισή του διεπίστωσε ἀμέσως τὸ θαυματουργικὸ γεγονός καὶ ἔτρεξε νὰ μεταφέρει τὸ θαυμαστὸ ἀντικείμενο στοὺς γέροντες τοῦ γειτονικοῦ μοναστηριοῦ. Ἐτσι διαδόθηκε ὅτι ὁ μυστηριώδης ἐπισκέπτης ἦταν ὁ Ἀρχάγγελος Γαβριήλ, ὁ ὁποῖος εἶχε κατέβει ἀπὸ τὸν οὐρανό, γιὰ νὰ διδάξει ἕνα νέο ὕμνο πρὸς τιμὴν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου.

Ἡ χαραγμένη πέτρα ἀπὸ τὸν Ἀρχάγγελο Γαβριήλ ἀπεστάλη στὸν

Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως Νικόλαο Χρυσοβέργη (984 – 996 μ.Χ.), ὁ ὁποῖος ἐνέκρινε τὴν εἰσαγωγή τοῦ ἀγγελικοῦ αὐτοῦ ὕμνου στὸ λειτουργικὸ βίβλιν τῆς Ἐκκλησίας.

Ὁ Ἅγιος Νικόδημος ὁ Ἁγιορείτης ἀναφέρει ὅτι τὸ γεγονός αὐτὸ εἶναι πολὺ παλαιὸ καὶ τοῦτο μαρτυρεῖται ἀπὸ τὰ Μηναῖα τῆς Ἐκκλησίας, ὅπου στὶς 11 Ἰουνίου ἀναγράφεται: «*Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, ἡ Σύναξις τοῦ Ἀρχαγγέλου Γαβριὴλ ἐν τῷ Ἄδειν*». Τὸ γεγονός αὐτὸ συνέβη τὸ 982 μ.Χ. Ἡ ἱερὴ εἰκόνα τῆς Θεομήτορος εἶναι τύπου Ἐλεούσης ἢ Γλυκοφιλούσης καὶ κρατᾷ στὰ δεξιὰ τῆς τὸν Ἰησοῦ Χριστό.

Ἀπολυτίκιον. Ἦχος δ΄. Ταχὺ προκατάλαβε.

Πατέρων ἀθροίσθητε, πᾶσα τοῦ Ἄθω πληθὺς, πιστῶς ἐορτάζοντες, σήμερον χαίροντες, καὶ φαιδρῶς ἀλαλάζοντες, πάντες ἐν εὐφροσύνῃ· τοῦ Θεοῦ γὰρ ἡ Μήτηρ, νῦν παρὰ τοῦ Ἀγγέλου, παραδόξως ὑμνεῖται· διὸ ὡς Θεοτόκον αἰεὶ, ταύτην δοξάζομεν.

Ἔτερον Ἀπολυτίκιον. Ἦχος α΄. Τῆς ἐρήμου πολίτης.

Τῇ σεπτῇ σπυ εἰκόνι Γαβριὴλ ὁ Ἀρχάγγελος, καταπτὰς ἐν σχήματι ξένω, τὴν ὠδὴν σοι ἀνέμελψεν, Ἄξιόν ἐστιν ὡς ἀληθῶς, τὴν μόνην μακαρίζειν σε Ἄγνη, ὡς Μητέρα τοῦ τῶν ὅλων Δημιουργοῦ, καὶ σώζουσαν τοὺς κράζοντας· δόξα τοῖς θαυμασίοις σου Ἄγνη, δόξα τοῖς μεγαλείοις σου, δόξα τῇ πρὸς ἡμᾶς σου προνοίᾳ Ἀχραντε.

Κοντάκιον. Ἦχος δ΄. Ἐπεφάνης σήμερον.

Ἐορτάζει σήμερον ἅπας ὁ Ἄθως, ὅτι ὕμνοις δέδεκται, ὑπὸ Ἀγγέλου θαυμαστῶς, σοῦ τῆς Ἄγνης Θεομήτορος, ἣν πᾶσα κτίσις γεραίρει δοξάζουσα.

Ἔτερον Κοντάκιον. Ἦχος πλ. δ΄. Τῇ ὑπερμάχῳ.

Ὡς ἐπιστὰς ἀπ' οὐρανοῦ ἐν ξένω σχήματι
Ὁ Γαβριὴλ τὸν Μοναστὴν ἐμυσταγώγησε
Μακαρίζει καὶ ὑμνεῖν σε ἀξίως Κόρη.
Ἄλλ' ἡμεῖς τούτου τὴν μνείαν ἐορτάζοντες
Τὴν πολλήν σου πρὸς ἡμᾶς ὑμνοῦμεν πρόνοιαν
Καὶ βοῶμέν σοι, χαῖρε Ἄθω ἡ ἔφορος.

Μεγαλυνάριον.

Ἄξιον ὑμνεῖν σε διὰ παντός, τὴν Θεοῦ Μητέρα, καὶ προστάτιν τῶν γηγενῶν, παρὰ τοῦ Ἀγγέλου, Παρθένε διδαχθέντες, ὑμνοῦμεν καθ' ἐκάστην, τὰ μεγαλεῖά σου.

<http://www.synaxarion.gr/gr/sid/3749/sxsaintinfo.aspx>